

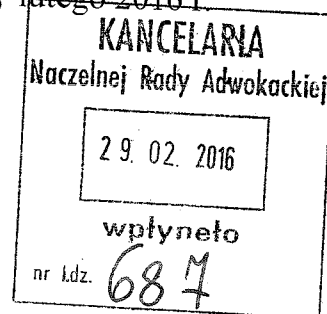

ZASTĘPCA SZEFA
KANCELARII SEJMU

Adam Podgórski

675-WP-173-52/16

Warszawa, dnia *13* lutego 2016 r.

Prezes

Naczelnej Rady Adwokackiej

Pan Andrzej Zwara

Szanowny Panie Prezesie,

Z upoważnienia Marszałka Sejmu, uprzejmie przekazuję - w trybie art. 58 pkt 9 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. - Prawo o adwokaturze (Dz. U. z 2015 r. poz. 615 z późn. zm.) poselski projekt ustawy o ustanowieniu Narodowego Dnia Pamięci Męczeństwa Kresowian (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Michał Dworczyk), z prośbą o wyrażenie opinii.

Z poważaniem

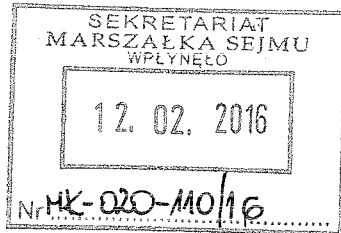

Prawo i Sprawiedliwość

**Klub Parlamentarny
Prawo i Sprawiedliwość**

Warszawa, 12 lutego 2016 r.

**Grupa Posłów na Sejm RP
Klubu Parlamentarnego
Prawo i Sprawiedliwość**

**Szanowny Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej**

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 1997 r., Nr 78, poz. 483) oraz art. 32 ust. 2 Regulaminu Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (M.P. z 2012 r. poz. 32 t.j. z późn. zm.) niżej podpisani posłowie składają projekt ustawy:

- o ustanowieniu Narodowego Dnia Pamięci Męczeństwa Kresowian

Na podstawie art. 34 ust. 1 Regulaminu Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy Pana Posła Michała Dworczyka.

USTAWA
z dnia 2016 r.
o ustanowieniu Narodowego Dnia Pamięci Męczeństwa Kresowian

Dziedzictwo Kresów I oraz II Rzeczypospolitej stanowi fundamentalną część polskiej kultury, historii oraz tożsamości.

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej składa hołd wszystkim mieszkańcom tych ziem, represjonowanym, deportowanym i zabitym w XX wieku. Historia najnowsza okrutnie obeszła się z Polakami zamieszkującymi byłe Kresy. Szczególnie dramatycznym piętnem w XX wieku odcisnął się na nich totalitaryzm rosyjski, niemiecki oraz integralny nacjonalizm ukraiński. Ludobójcze i eksterminacyjne działania dotknęły wielu mieszkańców tamtych ziem, wyłącznie dlatego, że byli Polakami. Dodatkowym dramatem była cenzura, która do 1989 roku zakazywała mówienia o byłych Kresach oraz Polakach mieszkających na Wschodzie.

Dlatego Sejm Rzeczypospolitej stanowi, co następuje:

Art. 1

Dzień 11 lipca ustanawia się Narodowym Dniem Pamięci Męczeństwa Kresowian.

Art. 2

Narodowy Dzień Pamięci Męczeństwa Kresowian jest świętem państwowym.

Art. 3

Ustawa wchodzi w życie w dniu ogłoszenia.

Uzasadnienie

Dziedzictwo Kresów stanowi fundamentalny element polskiej tożsamości narodowej. Bardzo duża część polskiego kanonu literatury, malarstwa, muzyki i historii związana jest z ziemiami wschodnimi znajdującymi się dzisiaj poza granicami kraju. Wielcy romantycy, twórcy literatury narodowej – Adam Mickiewicz, Juliusz Słowacki, poeta niezłomny Zbigniew Herbert, malarze Artur Grottger, Jacek Malczewski, muzycy Stanisław Moniuszko, Ignacy Jan Paderewski to tylko wybrane przykłady z całej plejady twórców, których korzenie sięgają byłych Kresów. Wybitne postacie wojskowości i polityki zasłużone dla niepodległości naszego kraju od hetmanów Jana Karola Chodkiewicza zwycięzcy spod Kircholmu, przez Konstantego Ostrońskiego pogromcy sił moskiewskich pod Orszą, kończąc na Józefie Piłsudskim – jednym z ojców niepodległości II Rzeczypospolitej – wszyscy oni z ducha i siły woli wyrastają z kresowych rubieży. Znane uczelnie lwowskie, w tym Uniwersytet im. Jana Kazimierza, Uniwersytet Wileński im. Stefana Batorego, Liceum Krzemienieckie na Wołyniu i inne ośrodki były kuźnią elit Rzeczypospolitej. Rola Wilna, Lwowa, Grodna czy Żytomierza, jako ośrodków życia polskiego, rozkwitu kultury, a także powstającego mieszczaństwa musi stanowić trwały element polskiej tożsamości historycznej. Powinniśmy pamiętać, że w tradycji polskiej Kresy zapisały się również, jako obszar pokojowego współistnienia i przenikania się różnych narodowości, kultur i religii. Był to obszar naznaczony prawdziwą tolerancją ludzi wolnych i wzajemnie szanujących swoją tożsamość.

Ale Kresy to również obszar dramatu, którego apogeum rozegrało się w XX wieku i znaczone było terrorem systemów totalitarnych – rosyjskiego, niemieckiego oraz integralnego nacjonalizmu ukraińskiego. Dramat Polaków na Kresach zapoczątkowały prześladowania w okresie rewolucji bolszewickiej. W kolejnych latach represje władzy sowieckiej takie jak deportacja Polaków do Kazachstanu w 1936 roku, a następnie tzw. Operacji Polskiej NKWD, w czasie której zamordowano ponad 110 tysięcy naszych Rodaków wyniszczały środowiska polskie poza granicami kraju. Wybuch II Wojny Światowej i upadek państwo polskiego stały się przyczyną kolejnej fali cierpień. Deportacje lat 1940 – 1941, wymordowanie polskich jeńców symbolicznie określane Zbrodnią Katyńską, hekatomba Żydów polskich z byłych Kresów wymordowanych w Bełżcu przez Niemców, zbrodnia strzelców litewskich w służbie niemieckiej w podwileńskich Ponarach oraz zagłada lwowskiej elity na Wzgórzach Wóleckich to tylko wybrane przykłady wskazujące na rozmiar strat Narodu Polskiego. Wymordowanie stu

kilkudziesięciu tysięcy Polaków na Wołyniu i w Małopolsce Wschodniej w ramach ludobójstwa dokonanego przez nacjonalistów ukraińskich m.in. z OUN i UPA, którego kulminację stanowił dzień 11 lipca 1943 roku było kolejnym ciosem zadany Narodowi,

Ludobójcze i eksterminacyjne działania dotknęły niemal wszystkie polskie rodziny na Kresach I i II Rzeczypospolitej. Większa część tych, którym udało się przetrwać musiała szukać schronienia w granicach pojałtańskiej Polski. O ich losie jak również o tych, którzy pozostali na terenach byłych Kresów nie można było mówić. Zmowa milczenia narzucona przez komunistyczną cenzurę miała wymazać byłe Kresy oraz ich dorobek ze świadomości narodowej.

Czyniąc zadość elementarnej potrzebie ciągłości historycznej oraz tożsamości narodowej Sejm Rzeczypospolitej Polskiej podjął inicjatywę oddania hołdu mieszkańcom byłych Kresów oraz ustanowił święto państwowe: Narodowy Dzień Pamięci Męczeństwa Kresowian.

Uważając, że pamięć o byłych Kresach powinna stanowić jedno ze źródeł naszej współczesnej tożsamości Sejm Rzeczypospolitej Polskiej zwraca uwagę na konieczność opracowania programów edukacyjnych obejmujących historię tych ziem, popularyzację problematyki kresowej poprzez działania w przestrzeni kultury oraz obecność tej tematyki w mediach.

Projekt ustawy nie pociąga za sobą żadnych skutków finansowych dla budżetu państwa lub budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

Projekt nie wchodzi w zakres prawa Unii Europejskiej.